

Svenska författare

Selma Lagerlöf

”Den 20 november 1858 föddes, på Mårbacka i Värmland, en flicka som skulle komma att bli en av våra allra mest folkkära och erkända författare. Selma Lagerlöf har inte bara skrivit odödliga klassiker så som *Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige*, *Gösta Berlings saga* och *Kejsaren av Portugallien*. 1909 blev hon också mottagare av Nobelpriset i litteratur och 1914 blev hon, som första kvinnliga ledamot, invald i Svenska Akademien.”

1. Dela ett papper i två delar. På den ena halvan antecknar du i punktform sådant som du kommer ihåg från filmen. På den andra halvan gör du egna reflektioner: Varför kommer du ihåg just detta? Vad skulle du vilja veta mer om? Vad visste du redan?

Alternativ:

Gör en egen sammanfattning av filmen. Vad vill du veta mer om?

2. Återberätta filmen ur gården Mårbackas perspektiv, från 1800-talet fram till i dag: uppgång och fall och uppgång, personer som har bott där, verksamhet vid gården etc.

Frågor till filmen:

3. Berätta om Selma Lagerlöfs barndom: familj, viktiga personer och viktiga händelser. Har du någon motsvarighet till Lagerlöfs farmor i ditt liv?
4. Varför nämns nedanstående personer i filmen? Vad betyder de i berättelsen om Selma Lagerlöf? Eva Fryxell, Sophie Adlersparre, Sophie Elkan, Ellen Key, Valborg Olander, Georg Brandes, Sven Stolpe, Carl Larsson, Nelly Sachs, Isak Gustaf Clason.
5. Hur kom det sig att Selma Lagerlöf blev författare? Vilka händelser var avgörande för henne?
6. Om du gör en tidslinje över Selma Lagerlöfs liv: vilka år skulle du markera och varför?
7. Följ på motsvarande sätt Selma Lagerlöf på kartan: Stockholm, Landskrona, Falun och Jerusalem nämns i filmen. Vad betydde dessa orter för henne?
8. Flera böcker av Lagerlöf nämns i filmen. Vad vet du om dem? Kan du placera dem i kronologisk ordning? (*Antikrists mirakler*, *Kejsaren av Portugallien*, *Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige*, *Jerusalem*, *Gösta Berlings saga*, *herr Arnes penningar*.)
9. Vad berättar filmen om Selma Lagerlöf och andra världskriget?

Att diskutera och ta reda på mer om:

10. Vad innebar det att vara (ogift) kvinna vid den här tiden, från mitten av 1800-talet fram till 1940? Hur försörjde sig kvinnor? Vilka skillnader fanns det mellan kvinnor ur olika samhällsklasser? Om du inte hade familj, hur försörjde du dig då? Fick du rösta? Ärva pengar? Arbeta med vad du ville? Gå i skola? Hur hade Selma Lagerlöfs liv kunnat gestalta sig om hon inte blivit berömd författare?
11. Selma Lagerlöf var på många sätt en pionjär (banbrytare). Hur förmedlas det i filmen? Vilka viktiga händelser pekar på att hon verkligen var pionjär?
12. Ta reda på mer om Selma Lagerlöfs författarskap. Vad utmärkte hennes sätt att skriva? Hur skrev andra framstående författare vid samma tid (Gustav Fröding, Verner von Heidenstam, Henrik Ibsen, August Strindberg)? Hade Lagerlöf kunnat skriva på samma sätt i dag?
13. Vad betyder Selma Lagerlöf i dag?
14. Läs någon av Selma Lagerlöfs texter och genomför ett boksamtal à la Aidan Chambers.
15. Se någon av filmatiseringarna av Selma Lagerlöfs berättelser och gör en filmanalys utifrån filmens utformning (berättarkomponenter), filmens budskap (innehållsanalys) och/eller filmens dramaturgiska kurva (filmens tre akter, vändpunkter, huvudkaraktärer, huvudkonflikt etc.). Sätt in berättelsen i ett modernt sammanhang. Hur hade den då varit utformad och vad hade den handlat om?

Hemgift	Gåva till dottern vid giftemål
Intäkt	Inkomst
Exekutiv auktion	Offentlig auktion
Sägen	Sannolika och verklighetsförankrade berättelser med pedagogisk funktion
Prosa	Till skillnad från vers och poesi, en vardaglig och o-utsmyckad text.
Tbc	Tuberkulos, infektionssjukdom orsakad av bakterier. Idag finns det vaccin, men förr var dödligheten i sjukdomen hög.
Karolinsk stil	Stil från den karolinska tiden från mitten av 1600-talet till början av 1700-talet.